

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier“,
Utrechtschestr. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

Bedankt: Voor Zeist Ds. H. Ligtenberg te Vlaardingen.

INSTITUEERING Geref. GEMEENTE VAN WAARDENBURG.

Vooral op initiatief van den thans ontslagen heer Van Walbeek, eertijds diaken van de Geref. Gemeente van Tricht, die onvermoeid zijn beste krachten hieraan gegeven heeft, vergaderde sinds 1939, een 60- à 70-tal personen, waarvan de leden te Tricht als lidmaten waren ingeschreven, te Waardenburg. Deze bijeenkomsten zijn in den loop der jaren zoo uitgebreid, dat thans 's Zondags geregeld een 140 à 150 personen de gehouden leesdiensten bijwonen. Nadat op de laatst gehouden classis te Dordrecht daartoe met algemeene stemmen was besloten, had Donderdag 1 Juni j.l. de institueering plaats. Ds. Ch. v. d. Woestijne uit Ridderkerk, consulent van Tricht, ging in dezen dienst des Woords voor en sprak naar aanleiding van Psalm 127 : 1 over: De welstand van Gods Kerk, als zij le. door den Heere gebouwd wordt en 2e. door Hem bewaard wordt. Uitdrukkelijk werd gewezen op de plicht en de roeping der lidmaten dier kerk en de verantwoording, die een ieder draagt nu Waardenburg zelfstandig is komen te staan. In dezen dienst vond tevens de bevestiging van ouderlingen en diakenen plaats, die door de gemeente werden toegezongen Psalm 134 : 3. Dat des Heeren rijken en onmisbaren zegen moge rusten op de thans zelfstandige gemeente van Waardenburg.

PIJNACKER.

Sinds enkele weken vergaderen de te Zoetermeer ingeschreven leden der Geref. Gemeente, wonend te Pijnacker, in een daartoe hun ter beschikking gesteld lokaal der Kleuterschool. Reeds meermalen was het verzoek deze gelegenheid te openen niet alleen tot den kerkeraad van Zoetermeer gekomen, maar ook op de classis besproken. Nog onverwacht is een gelegenheid geopend. Moge des Heeren onmisbaren zegen op deze vergadering rusten. Indien de leeraars gelegenheid vinden kunnen, zullen zij gaarne worden ontvangen. Niet alleen des Zondags, maar ook Zaterdagavond is het lokaal beschikbaar.

Adres: Sonneveldt, Overgauwscheweg 65, Pijnacker.

GIFTEN.

Theologische School

Uit Pinkstercollecte Rotterdam (B.)	f 5.—
Uit collecte Rotterdam (B.) (van X. uit Zuid)	- 10.—
Collecte Katwijk aan Zee	- 59.16
Kinderen van X. te R.	- 6.50

Tezamen f 80.66

Stille Armen

Uit Pinkstercollecte Rotterdam (B.)	f 5.—
-------------------------------------	-------

Hartelijk dank aan allen; in het bijzonder ook aan de wel beproefde, maar niet bezweken gemeente te Katwijk. Dat de zegen des Heeren op de giften moge rusten.

HERMANUS WITSIUS.

X. vraagt een en ander van H. Witsius mede te deelen, van wien hij een boek heeft.

Hermanus Witsius werd in 1636 te Enkhuizen geboren, waar zijn vader ouderling der gemeente was en enkele „stichtelijke bedenkingen of gezangen“ het licht deed zien. In 1657 werd hij predikant te Westwoud; vervolgens stond hij te Workum (1561), vijf jaar later te Goes (1666), vanwaar hij in 1668 naar Leeuwarden vertrok. In 1675 werd Witsius Hoogleraar in de Theologie te Franeker en, na voor een professoraat in Groningen bedankt te hebben, in 1698 te Leiden, waar hij, op verlangen van Willem III, benoemd was en waar hij bleef tot 1707, één jaar vóór zijn dood. Witsius is dus 72 jaren oud geworden.

Hij heeft geleefd tijdens de **Coccejansche twisten** tegen de Voetianen. Zelf onder de laatsten te rekenen, hoewel

anderen hem bij de Coccejanen inlijven, (zie Chr. Encyclopaedie) zocht hij, zooveel hem mogelijk was, den strijd te beslechten en een einde te maken aan de dikwijls maar al te felle en ruwe strijdwijzen, die de kerk schadelijk was en de geschilpunten niet steeds in het licht van Gods Woord stelden. Hij stelde zich tegen de nieuwe filosofie te weer in zijn te Leeuwarden uitgegeven werk: **De twist des Heeren met zijn wijngaard**. Inzake de leer van de Verbonden, door Coccejus in stukken gerafeld, nam Witsius een niet ongefomeerd standpunt in, hoewel de scherpe lijn door de Voetianen getrokken, ook hier door zijn bemiddelend standpunt, niet steeds helder aan het licht komt. Maar toch houdt Witsius vast, dat het Genade-Verbond in Christus met de uitverkorenen is opgericht. Zijn werken zijn waardig ook in dezen tijd gelezen te worden.

KERK, SCHIP EN ARKE NOACHS.

X. hoorde zeggen, dat het schip der kerk een afbeelding was van de Ark van Noach en vraagt, wat daarvan waar is.

Och, och! Dat is een Roomsche idee. De Roomschen scheiden **het schip** van **het koor**. Het schip is voor de „leeken“; **het koor** voor de geestelijkheid en dat zou dan voorts de strijdende en de triumpherende kerk moeten afbeelden; beide deelen zijn gescheiden door den triumphboog.

Als wij van het schip eener kerk spreken, heeft dat echter met die Roomsche opvattingen niets te maken. Wij bedoelen met dat woord slechts de ruimte aan te geven, die voor de gemeenteleden is bestemd. Meer en meer wordt de scheiding van de plaats der ouderlingen en diakenen bij den nieuweren bouw weggenomen en de hinderlijke doophekken verdwijnen. Die vormden maar een sta-in-den-weg, waardoor bij Doops- en zelfs in sommige kerken bij Avondmaals-bediening, deze aan het oog der gemeente onttrokken werden.

HET NED. BIJBELGENOOTSCHAP.

X. stelt enkele vragen in betrekking het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

Dit genootschap bestaat 130 jaar en heeft ten doel den Bijbel te verspreiden onder de volkeren; daartoe heeft het Gods Woord in vele talen uitgegeven. Gestuud door bijdragen, verspreidt het den Bijbel niet alleen tegen zeer lage prijzen, maar deelt het dien ook kosteloos aan behoeftigen uit. Blijkens het ons toegezonden verslag, krom de uitgave des Bijbels het afgelopen jaar tot een ongekende hoogte. Niet minder dan 75.000 complete Bijbels werden uitgegeven; 90.000 Nieuwe Testamenten; 40.000 Evangelien, tezamen 205.000 exemplaren, zijnde het dubbele van de gemiddelde uitgaven in vorige jaren. Het blijkt hieruit wel, dat de vraag naar den Bijbel onder ons volk grooter geworden is, wat op zichzelf ons verheugen moet. Nu moet echter in aanmerking genomen, dat het Bijbelgenootschap niet alleen Bijbels uitgaf. De firma Brandt & Zn. deed dit eveneens en haar Bijbels, die ik de laatste jaren bij huwelijks-bevestiging gebruik heb en die aan elk der leden van de gemeente bij mijn jubileum te Rotterdam zijn verstrekt, zijn goed. Ons volk vraagt naar de Staten-Vertaling en de Bijbel, die zich het nauwst daaraan houdt is bij ons gezocht. Daarom zou ik dan ook bij het Bijbelgenootschap er op willen aandringen, die Bijbels onder haar uitgaven niet te vergeten. Wij houden niet van de fatisoneering des Bijbels als b.v. „moederschoot“ i.p.v. „buik“ enz. Onnodig te zeggen, dat de „nieuwe vertaling“ onder ons volk gansch niet begeerd wordt. Ik heb die ook nimmer kunnen waardeeren.

Het lijkt mij minder goed toe, dat kerkeraden als corporatie toetreden tot het Bijbelgenootschap; maar, vooral zoo ons werd toegezegd, dat aan bovengestelde voorwaarde werd voldaan, zou onder de leden onzer gemeente wel sympathie te verwekken zijn voor den omvangrijken arbeid van het Genootschap, dat steeds op de meest welwillende wijze aan aanvragen voor verspreiding, ook door ons gedaan, voldaan heeft.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 15 JUNI.

AALBURG: 3.30 en 8 u. Ds. v. d. Berg.
EDE: 7 uur Ds. Fraanje.
BOSKOOP: 7 uur Dr. Steenblok.
NAALDWIJK: 7.30 uur Dhr. Wijting.
ROTTERDAM-ZUID: 7.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
VLAARDINGEN: 8 uur Ds. Ligtenberg (voor de J.V. „Onderzoekt de Schriften“)
VRIEZEVEEN: 7.30 uur Ds. Lamain.
ZAANDAM, Kerkgeb. H.V., Hazepad: 7.15 uur Ds. Honkoop.

ZATERDAG 17 JUNI.

ALMELO, in de Groote Zaal bij de Ned. Herv. Kerk, Kerkplein 9: 7.30 uur Ds. Lamain.
ENSCHEDÉ: 4 uur Ds. Lamain.
PIJNACKER, Jul. v. Stolberglaan, in de Kleuterschool: 6.30 uur Ds. Ligtenberg.
TER AA: 6.30 uur Dhr. Blok.

ZONDAG 18 JUNI.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 u. Ds. Visser
AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
AKKRUM: 10 en 5 uur leesd.
ALBLASSERDAM: 10 en 6 uur leesd.
ALMELO, Kleuterhuis Dahliastraat: 10 en 4 uur leesd.
AMERSFOORT: 10 en 5 u. Dhr. Rijkssen.
AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesd.
AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 3.30 uur leesdienst.
ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 5 uur leesd.
ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
AXEL: 10 en 2.30 uur leesd.
BARNEVELD: 10, 2.30 en 6.30 uur Ds. J. Fraanje.
BEEKBERGEN: 10 en 2.30 uur leesd. leesd.
BENTHUIZEN: 10.30 en 7 uur leesd.
BERKENWOUDE: 10.30 en 8 uur leesd.
BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
BODEGRAVEN: 10 en 6.30 uur leesd.
BORSSELE: 10.30, 3.30 en 7 u. leesd.
BOSKOOP: 10 en 6 uur leesd.
CAPELLE (N.-B.): 9.30 en 2.30 uur Dhr. Wijting.
CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 5 u. leesd.
COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
DE LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
DE RIJP: 10 en 3.30 uur leesd.
DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
DIRKSLAND: 10.30 en 7 uur Ds. Bel.
DORDRECHT (Kasperspad 18b): 10 en 5 uur leesd.
EDE, Bettekamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
EDERVEEN: 9.30 uur leesd. en 2.30 u. Ds. Kok.
ELSPÉET: 10 en 3 uur leesd.
ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
ENKHUIZEN: 10 en 4.30 uur leesd.
ENSCHEDÉ: leesdienst.
GIESSENDAM: 10 en 6.30 uur leesd.
GENEMUIDEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
GOES: 9.30, 2 en 6 uur Ds. v. d. Berg.
GORINCHEM, Zusterstraat 4: 10 en 5 uur leesd.
GOUDA: 10 en 5 uur Ds. de Blois.
's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. P. Honkoop.

's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesd.
's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur leesdienst.
GRONINGEN, Lutkenieuwstraat 13: 10 en 4.30 uur leesd.
HAAMSTEDÉ: 10.30 en 3.30 uur leesd.
HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
HARDERWIJK, Gebouw „Obadja“: 9.30 en 4 uur leesd.
HEDEL: 10 en 6 uur leesd.
H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
HERKINGEN, in de Chr. School: voorm. en nam. leesd.
HOEDEKENSKERKE: 10.30, 2.30 en 6 u. leesd.
HILVERSUM, Langestraat 50a: 10 en 5 uur leesd.
HOEK (Z.): leesdienst.
HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
KAMPEN: 10 en 6.30 uur leesd.
KAMPERLAND: leesdienst.
KATWIJK AAN ZEE: 10 en 5 uur leesd.
KLAASWAAL: 11 en 7 uur leesd.
KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
KRABBENDIJK: 10, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
KRUININGEN: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
LEERDAM: 10 en 6.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
LEIDEN: 10 en 5 uur leesd.
LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
MEEUWEN: leesdienst.
MELISKERKE: 10 en 3 uur leesd.
MIDDELBURG: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
MIDDELHARNIS: 10, 2 en 5 uur leesd.
MIJDRECHT: 10 en 7 uur Dhr. Blok.
MOERKAPPELLE: 10.30 u. Ds. Hofman, 3 uur leesd. en 7 uur Ds. Hofman.
NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
NIEUW-BEIJERLAND: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
NISSE: 10, 2.30 en 5.30 uur leesd.
NUNSPÉET: 9.30 en 2 uur leesd.
NIJKERK: 9.30 en 6 uur leesd.
NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
OCHTEN: 10 en 6 uur leesd.
OOSTBURG: 10 en 2.30 uur leesd.
OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 uur leesd.
OPHEUSDEN: 10 en 6 u. Ds. Dorrestijn.
OUD-BEIJERLAND: 10 en 6 uur leesd.
OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
OUDE TONGE: 10 en 3 uur leesd.
OUDEWATER: 10 en 7 uur leesd.
PIJNACKER, Kleuterschool, Juliana van Stolberglaan: 10 en 7 uur leesd.
POEDEROOYEN: 9.30, 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
POORTUGAAL: 10 en 5 uur leesd.
RHENEN: 10 en 5.30 uur leesd.
RIDDERKERK: 10 en 4.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
ROTTERDAM (Boezemsingel): 10 uur en 5 uur Ds. Kersten.
Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 u. leesd.
ROTTERDAM-ZUID: 10 en 4 uur leesd.
RIJSSSEN (Wal): 9.30 en 7.30 Ds. Lamain en 2.30 uur leesd.
Eschkerk: 9.30 u. leesd., 2.30 (H.D.) en 5.30 uur Ds. Lamain.
SCHERPENZEEL: 10 en 6.30 uur leesd.
ST. ANNALAND, Raadzaal Oude Gem.-huis: 11, 3.30 en 7 uur leesd.
ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
STOLWIJK: 10.30 en 7.30 uur leesd.
TER AA: 10 en 7 uur leesd.
TERNEUZEN: 10, 2.30 en 6 uur leesd.

TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
THOLEN: 10.30, 2.30 en 6 uur leesd.
TRICHT: 10 en 7 uur leesd.
UDEL (De Beek): 10.30 en 3 uur leesd.
UTRECHT, Boothstraat 7: 10 en 5.30 uur Ds. M. Heikoop.
VEEN: 9.30 en 2 uur leesd.
VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
VLAARDINGEN: 10 en 5 uur Ds. Ligtenberg.
VLISSINGEN: 9.30 u. Glaristraat en 3 u. Luthersche Kerk leesd.
VRIEZEVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
WAARDE: 10.30, 2.30 en 6.30 u. leesd.
WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
WEMELDINGE: 10, 2 en 6 uur leesd.
WERKENDAM: 10 en 6 uur leesd.
WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 u. leesd.
WESTZAAN: 10 en 3 uur leesd.
WOERDEN: 10.30 en 6.30 uur leesd.
WOLPHAARTSDIJK: 10 en 2.30 u. leesd.
YERSEKE: 10, 2 en 6 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 4 uur leesd.
ZEIST: 10 en 5 uur leesd.
ZOETERMEER: 10 en 7 uur leesd.

DINSDAG 20 JUNI.

APELDOORN, Rustenburgstraat: 7.30 u. Ds. Fraanje.
TERWOLDE: 10 en 2.30 uur Ds. Fraanje.

WOENSDAG 21 JUNI.

AMSTERDAM, Looiersgracht 70-72: 7.30 uur Ds. Honkoop.
BEEKBERGEN: 3 en 7 uur Ds. Fraanje.
GOES: 7.30 uur Ds. v. Stuijvenberg.
HILVERSUM, Langestraat 50a: 2.30 u. (huw.bev.) en 7.15 uur Ds. Dorrestijn.
ROTTERDAM-ZUID: 7.30 uur Ds. H. Ligtenberg.
ZEIST: 7 uur Ds. Heikoop.

DONDERDAG 22 JUNI.

ROTTERDAM, Rauwenhoffplein 25: 7.15 uur Ds. Ligtenberg.
WERKENDAM: 3 en 6.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
WIERDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.

MEDEDELINGENBLAD DER GEHEFORM. GEMEENTEN
UTRECHTSCHESTRAATWEG 149 - RHENEN

Frankeering bij
abonnement
Rhenen

Den heer L. de Boer,
Lorentaweg 91,
HILVERSUM.